

U.G. 6th Semester Examination - 2020**SANSKRIT****Course Code: BSNSCCHT602****Course Title: Poetics and Literary Criticism**

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

1. अधस्तनेषु संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च दशप्रश्नाः समाधेयाः : 1×10=10
- 'काव्य'शब्दस्य का व्युत्पत्तिः?
 - कस्मिन् पूराणे अलङ्कारतत्त्वं विद्यते?
 - सौन्दर्यशास्त्रम् इत्युक्ते किम्?
 - आचार्यः वामनः कस्य शतकस्य आलङ्कारिकः आसीत्?
 - वामनानुसारं कः काव्यालङ्कारः?
 - कवित्वबीजं किम्?
 - 'काव्यादर्श' इतिग्रन्थस्य कस्यचित् टीकाकारस्य नामोल्लेखं कुरुत।
 - सर्गबन्धकाव्यं किमुच्यते?

- 'कथायथायिकेत्येकाजातिः संज्ञाद्वयांकिता'—केन उक्तम्?
- अर्थोपक्षेपकः कतिविधः?
- 'छन्दोमञ्जरी' केन प्रणीता?
- इन्द्रवज्राछन्दसः परिभाषा देया।
- कार्यस्य कति अवस्था भवन्ति?
- लोचनटीकायाः क कर्ता?
- 'औचित्यं रससिद्धस्य स्थिरं काव्यस्य जीवितम्'—केनोक्तम्?

2. संक्षेपेण संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः : 2×5=10

- कः काव्यपुरुषः? का च तस्य पत्नी?
- वामनानुसारं काव्यप्रयोजनं किम्?
- काव्यादर्शानुसारेण काव्यशरीरस्य तात्पर्यमुल्लिख्यताम्।
- चम्पूकाव्यस्य लक्षणं प्रदीयताम्।
- रूपकालङ्कारस्य लक्षणं किम्?
- यतेः स्वरूपं प्रदर्शयत।
- वृत्तस्य भेदान् प्रदर्शयत।
- कथं रसनिष्पत्तिः भवति?

3. निम्नलिखितेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम् : $5 \times 2 = 10$

i) कथं काव्यं ग्राह्यम् अलङ्कारात् देवभाषया वर्णयत।

अथवा

‘सौन्दर्यमलङ्कारः’—देवभाषया व्याख्यायताम्।

ii) सलक्षणं सोदाहरणञ्च व्याख्या कार्या :

दृष्टान्तः or उत्पेक्षा or निदर्शना।

iii) सलक्षणं सोदाहरणञ्च व्याख्या कार्या :

बसन्ततिलकं or मालिनी or उपेन्द्रवज्रा

4. कस्यचिदेकस्य उत्तरं प्रदीयताम् : $10 \times 1 = 10$

i) काव्यादर्शानुसारं महाकाव्यलक्षणं वर्णयत।

ii) आचार्य-वामनस्य काव्यकारणविषयं ससमालोचनम्
उपस्थापयत।

iii) अलङ्कारशास्त्रस्योत्पत्तिं तन्नामकरणञ्च विवेचयत।